

ZARZĄDZENIE NR 7../16
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE
z dnia 10. marca 2016 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Przełom Sanu pod Grodziskiem”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2), ust. 3 pkt 1), 2), 4) i ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), **zarządza się, co następuje:**

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem”, zwanego dalej „rezerwatem”, położonego w miejscowościach: Średnia Wieś w gminie Lesko, Bereźnica Niżna w gminie Solina i Zwierzyń w gminie Olszanica, na terenie Nadleśnictwa Lesko, obręb Lesko.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które określa załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną i ścisłą, które określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną i ścisłą.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

Lech Kotkowski

Załącznik Nr 1
do zarządzenia Nr 4 /16
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń oraz ich skutków

L.p.	Przedmiot zagrożenia	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1	2	3	4
1.	Część doliny rzeki San wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastającymi go lasami z licznymi gatunkami roślin chronionych i rzadkich w runie.	Zagrożenia naturalne i zagrożenia antropogeniczne (poruszanie się poza wyznaczonymi ścieżkami i szlakiem ruchu pieszego, niszczenie skał, niszczenie gleby, niszczenie stanowisk rzadkich gatunków roślin, zaśmiecanie) mogące mieć wpływ na przebieg procesów naturalnych.	1. Obserwacja procesów naturalnych. 2. Kontrole wykonywane przez Służbę Leśną.
2.	Szlak ruchu pieszego i bezpieczeństwo ludzi przebywających na wyznaczonym szlaku ruchu pieszego.	Zaśmiecanie szlaku przez osoby odwiedzające rezerwat.	Usuwanie pozostawionych śmieci.
		Stan sanitarny drzew, pojawiające się złomy i wywroty.	Usuwanie posuszu, złomów i wywrotów bezpośrednio zagrażających bezpieczeństwu osób korzystających ze szlaku.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w RZESZOWIE
Lech Kotkowski

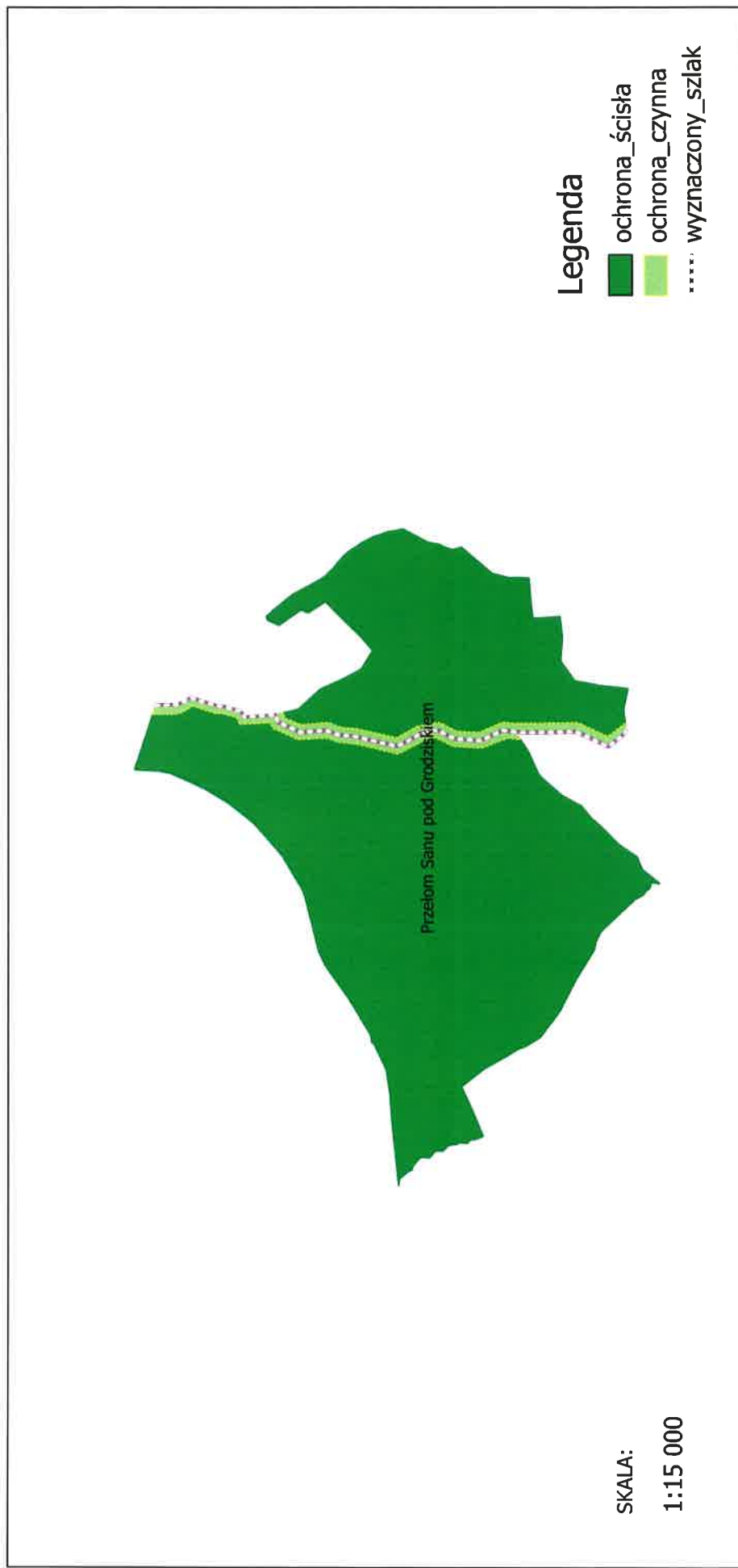
Załącznik Nr 2
do zarządzenia Nr 7 /16
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Rzeszowie

**Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów,
z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań**

Lp.	Czynności	Sposób wykonania i zakres	Rozmiar i lokalizacja zadań ochronnych
1	2	3	4
1.	Obserwacja procesów naturalnych.	Lustracja terenowa minimum raz w roku.	Obszar całego rezerwatu przyrody.
2.	Zapewnienie bezpieczeństwa ludziom korzystającym z wyznaczonego szlaku ruchu pieszego w rezerwacie przyrody.	1. Kontrola wyznaczonego szlaku ruchu pieszego. 2. Usuwanie wywrotów, złomów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie szlaku z pozostawieniem ich na terenie rezerwatu przyrody.	Pas szerokości do 25 metrów wzdłuż wyznaczonego szlaku ruchu pieszego o długości 1200 metrów przebiegającego pomiędzy oddziałami: 159 c, 166 a, 166 c, 167a.
3.	Utrzymanie szlaku ruchu pieszego w czystości.	1. Kontrola szlaku w okresie wzmożonego ruchu turystycznego przez Służbę Leśną. 2. Usuwanie pozostawionych śmieci.	Cały wyznaczony szlak ruchu pieszego i jego sąsiedztwo.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

Lech Kofkowski

UZASADNIENIE

do zarządzenia Nr 7/16

Regionalnego Dyrektora

Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Rezerwat przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem” został powołany Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 4 września 2003 roku (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego z 2003 r., Nr 90, poz. 1539 z dnia 18 sierpnia 2003 roku). Jego powierzchnia wynosi 100,24 ha. Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych części doliny Sanu wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastających go lasów z licznymi gatunkami roślin chronionych i rzadkich w runie.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody, rezerwat zalicza się ze względu na główny przedmiot ochrony do typu rezerwatów krajobrazów oraz podtypu krajobrazów naturalnych. Ze względu natomiast na główny typ ekosystemu rezerwat zalicza się do typu rezerwatów leśnych i borowych oraz podtypu lasów górskich i podgórskich.

Rezerwat „Przełom Sanu pod Grodziskiem” obejmując jedno z bardziej charakterystycznych miejsc Pogórza Leskiego, jakim są pasma górskie towarzyszące Zbiornikowi Myczkowce, posiada duże walory krajobrazowe.

Najcenniejszymi na obszarze rezerwatu są ekosystemy leśne oraz stanowiące ich element zbiorowiska roślinne. Asocjacje zarówno żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae Fagetum typicum*, grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* jak i jaworzyny górskiej *Phyllitido-Aceretum* uznać należy za zgodne z naturalną roślinnością potencjalną, o dużej stabilności ekosystemowej.

Wymienione zespoły wykazują ponadto wysoki stopień wewnętrznego zróżnicowania, dający podstawę do wydzielenia wśród nich licznych wariantów i postaci.

We florze rezerwatu liczną grupę stanowią rośliny chronione i rzadkie – ważnym jest fakt, że jest to nie tylko grupa zróżnicowana gatunkowo, ale również mająca tutaj najczęściej dość liczne lub bardzo liczne stanowiska. Spośród nich do najcenniejszych należą różne gatunki paproci: stwierdzono tu jedno z obfitszych w Bieszczadach Zachodnich a zarazem dużych powierzchniowo stanowisk jęczycznika zwyczajnego *Phyllitis scolopendrium*. Liczne są stanowiska paprotki zwyczajnej *Polypodium vulgare*, zanokcicy skalnej *Asplenium trichomanes*, zaś w bezpośrednim sąsiedztwie Sanu odnaleziono bogate stanowisko pióropusznika strusiego *Matteucia struthiopteris*.

Rezerwat „Przełom Sanu pod Grodziskiem” znajduje się na terenie miejscowości: Średnia Wieś w gminie Lesko, Bereźnica Niżna w gminie Solina i Zwierzyń w gminie Olszanica,

w powiecie leskim w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego. Położony jest na terenie Nadleśnictwa Lesko, obręb Lesko.

Na terenie rezerwatu wyodrębniono dwa obszary, w których stosowana będzie ochrona czynna i ścisła.

Ochrona czynna obejmuje strefę o szerokości do 25 metrów wzdłuż wyznaczonego szlaku ruchu pieszego, ustanowionego zarządzeniem Nr 6/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 23 stycznia 2009 roku w sprawie wyznaczenia szlaku ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem”.

Konieczne jest okresowe usuwanie pozostawianych śmieci oraz utrzymywanie szlaku w stanie nie zagrażającym bezpieczeństwu osób na nim przebywających. Należy w tym celu okresowo kontrolować szlak, głównie w czasie nasilonego ruchu turystycznego. Podmiotem odpowiedzialnym za utrzymanie szlaku w należyтым stanie jest Nadleśnictwo Lesko.

Ochroną ścisłą została objęta pozostała część rezerwatu przyrody. Zgodnie z definicją § 22 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmiany w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r., poz. 794), polega ona na rozpoznawaniu, monitorowaniu i eliminowaniu lub ograniczaniu zagrożeń antropogenicznych oraz na umożliwieniu przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych.

Mając na uwadze dobry stan zachowania głównego przedmiotu ochrony, ograniczono się tylko do obserwacji procesów naturalnych, która polegać będzie na cyklicznej lustracji obszaru rezerwatu w celu wykrycia ewentualnych zagrożeń dla substancji przyrodniczej rezerwatu.

Rezerwat znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. Zadania ochronne nie wpłyną w sposób istotnie negatywny na stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których zostały wyznaczone lub są projektowane obszary sieci Natura 2000.

Projekt zarządzenia był konsultowany dwukrotnie (drogą elektroniczną – dnia 7.03.2016 r., 8.03.2016 r.) z Nadleśnictwem Lesko.

Wykonanie tego zarządzenia pozwoli na przynajmniej częściowe ograniczenie antropopresji na substancję przyrodniczą rezerwatu przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem”.

Wejście w życie zarządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE
Lech Kotkowski